

Lecția 5

5.1 Țările Baltice

Tarile Baltice au fost recunoscute ca State independente in anul 1919 inainte fiind parte a Imperiului Tarist. In anul 1940 din nou aceste țări au fost ocupate de Uniunea Sovietica. Odată cu dezmembrarea URSS și cu anularea pactului Ribentrop Molotov aceste tari și-au caștigat independenta.

5.1.1 Letonia

Inainte de 1918 erau doua provincii: Curland și Livania in care locuiau letonienii. Aceste provincii erau inglobate in Imperiul Rus. Majoritatea locuitorilor erau luterani și o minoritate catolici.

In acest teritoriu au misionat credincioși bapțiști germani din orașul Memel din Prusia de Rasarit. Biserica Baptistă din Memel era considerată "Antiohia" letonilor. In această biserică a fost botezat primul credincios letonian Frizes Iacobson in 1855. Dupa botez el s-a stabilit in Liban (deasemenea și alți membrii germani din biserică Memel s-au mutat in Liban (localitate in Letonia) și in Grobin.

Prin marturia acestor credincioși s-au intors la Domnul primii letoni din Windou; unde existau grupe de rugaciune și studierea Scripturii, așa ca in septembrie 1860, Adam Gertners (1829-1876), soția lui și alți 9 din Windou au trecut granita și s-au botezat in Biserica Baptistă din Memel. În anul 1861 aceste doua grupe de credincioși au trecut pe mare la Memel și s-au botezat. Iar in septembrie 1861, Gertners a botezat 72 de credincioși, acesta era primul botez pe solul letonian.

Cu toate persecuțiile ce s-au ponit impotriva lor, credinta baptista s-a raspandit rapid in provinciile Curland și Livania. In anul 1865, Guvematorul provinciei Curland le-a acordat bapțiștilor libertate, dar Biserica Luterana s-a opus puternic.

La inceput toti bapțiștii din Livania și Curland au apartinut de Biserica din Memel. In anul 1875 această biserică avea 27 de stațiuni misionare și 2780 de membrii, majoritatea locuiau in Letonia.

In anul 1876 s-a organizat Biserica din Riga și toate stațiunile misionare din Livania și Curland au apartinut de această biserică. In anul 1879 s-a format Asociatia Baptista Baltica in care au intrat aceste statiuni misionare, care au devenit biserici. In anul 1881 această asociatie avea 3.944 membrii.

In anul 1880 au editat revista "Evanghelistul", au publicat cartea de cantari cu 647 de imnuri. John A. Frei (1863-1950), unul din liderii bapțiștilor din Letonia, a facut casa de editura, in anul 1880, aici s-a tiparit multă literatura evanghelică. William Feller (1883-1957) a organizat biserici in Riga și St. Petersburg a publicat reviste in limba letona inainte de 1918 și dupa primul razboi mondial.

In anul 1918 s-a infiintat Statul Letonia și bapțiștii au primit libertate deplina de lucrare, dar au avut un neajuns, imediat dupa razboi multi credincioși bapțiști au plecat in Brazilia, tot in acest timp s-a intemeiat și gruparea pentecostală. Cu toate aceste neajunsuri, bisericile s-au refacut, numarul membrilor a crescut, in lucrare s-au implicat Convenția Baptista de Nord din S.U.A și bapțiști din Anglia și Canada.

In anul 1922 s-a deschis Seminarul Teologic, in 1934 s-a construit Casa Baptistă cu 5 etaje in care au functionat birourile Uniunii și Seminarul. In anul 1929, Osvald J. Smith din Toronto a format "Bordul de Misiune Rus", care a inceput sa lucreze in provincia Latgalia.

In anul 1940, erau in Letonia circa 12.000 de credincioși bapțiști și 104 biserici. Regimul sovietic care s-a impus aici dupa 1944 a confiscat casa bisericii, a inchis seminarul și o mulțime de biserici, a interzis publicatiile și pe mulți pastori i-au inchis. Tot in 1944, peste 3000 de credincioși bapțiști au fugit in Vest. Totuși cand s-a infiintat in 1945, Uniunea Bisericilor Creștine Evanghelice Baptiste din U.R.S.S. s-a menținut un centru administrativ la Riga condus de un presbiter senior, care se numea episcop, numarul credincioșilor a fost de 4.500.

Dupa desfiintarea U.R.S.S.-ului, Letonia a devenit republica independenta, bapțiștii au redobandit Casa Baptista din Riga și cladirea mare "Templul Salvării", a fost redata bapțiștilor și in ea funcționeaza o biserică. S-a redeschis Seminarul, s-a inceput și lucrarea de publicatii, s-a tipărit calendarul și revista

"Vestea Buna". De asemenea exista azi o puternică comunitate baptistă în Brazilia, Canada și S.U.A. Azi sunt în Letonia 6.000 de bapțiști și 83 de biserici.

5.1.2 Lituania

Prima biserică pe acest teritoriu a fost biserica germana în Memel. Fondată în anul 1841 (astăzi Klaipeda) a fost prima biserică din Estul Prusiei devenind "biserica mama" pentru Bisericile Baptiste din Lituania. În anul 1923 teritoriul în care se afla Memel a fost anexat de Lituania. Lucrarea în teritoriul lituanian a început în provinciile Kowno și Vilno, teritorii care au aparținut de imperiul rus până în anul 1917.

Lucrarea din Lituania a întâmpinat obstacole în dezvoltare deoarece țara era catolică. În anul 1854 bapțiștii germani l-au trimis pe Karl Albrecht să lucreze în acest teritoriu, el a tipărit tratate religioase și cântări în limba lituaniană. În anul 1879 s-a organizat o biserică în Kowno (Kaunas).

Lituania a câștigat independența în 1918 și în 1923 a fost anexată și provincia Memel. În anul 1923 în teritoriul Lituaniei existau 220 de bapțiști iar în provincia Memel erau 300 de bapțiști lituanieni în patru biserici și 420 de bapțiști germani. Bapțiștii germani tipăreau propria lor revistă. Germanii erau grupul predominant între bapțiști.

În anul 1939, Memel a fost încorporat în Germania mai târziu germanii s-au repatriat din Lituania, iar în 1940 Lituania a fost încadrată în U.R.S.S. Faptele acestea i-au afectat negativ pe bapțiștii din Lituania. Cu toate acestea, în anul 1945 când s-a organizat Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din U.R.S.S., Uniunea avea aici un presbiter senior și în anul 1980 existau numai 4 biserici înregistrate. Aici au existat câteva biserici active cea din Vilnius, și din Klaipeda (fosta Memel încorporat la Lituania după 1945) la Latvian, etc.

După ce Lituania și-a dobândit independența în 1990, bapțiștii s-au organizat în "Uniunea Bisericilor Evanghelice Libere Baptiste" în 1992. Din această uniune nu mai făceau parte credincioșii pentecostali care au parasit uniunea în 1991. La acea dată erau numai 160 de membri bapțiști dar în anul 1993 s-au botezat 100 de noi convertiți și în prezent sunt 524 de credincioși bapțiști în 16 biserici. Există un program de școală duminicală și activitate cu tineretul. Convenția Baptista de Sud din SUA a sprijinit lucrarea din Lituania prin misionari.

5.1.3 Estonia

Estonia este o republică mică predominant luterană, și-a dobândit independența în anul 1919, până la acea dată ea a aparținut Imperiului Rusesc.

Credința baptistă a adus-o misionarul suedez Adam R Schiewe (1843). Adam Schiewe era pastorul bisericii germane din St Petersburg, el a botezat 30 de persoane și astfel s-a înființat Biserica și el a vizitat și orașul Tatlin și insulele Vormsi și Dago. De asemenea Iulius Herman pastorul Bisericii din Riga a venit la Pamu în Estonia și în august 1884 la miezul nopții a botezat 6 credincioși. Deși au întâmpinat împotriviri au reușit să înființeze biserici în anul 1894 la Hapsalu, Kardla și Tallim si s-a organizat o Asociație a Bisericilor din acest teritoriu care a aparținut de Uniunea Baptista Rusă.

Între anii 1922-1929 au înființat Seminarul la Keilla, condus de Adam Podia (botezat în anul 1862), el a misionat în închisorile din Rusia între leproși, etc.

În anul 1931 s-a deschis un nou Seminar la Tallin și în 1939 numărul credincioșilor era de 7.508 și 51 de biserici. După ocuparea țării de sovietici în anul 1940 au închis un număr de biserici și pe păstori i-au exilat, iar între 1941-1944, 600 de estonieni bapțiști au fugit din țară, și un număr de biserici au fost distruse de război.

În anul 1945 a început să funcționeze și aici Uniunea Creștinilor Evangheliști Bapțiști din U.R.S.S. În 1950 regimul a obligat să fuzioneze bisericele din Tallin. În același timp le-au dat în folosință catedrala luterană din oraș care avea 2.000 de locuri, aici a fost păstor Oswald Tark (1904-1984), Biserica a devenit un dinamic centru evanghelic. Tark a pregătit cursuri prin corespondență pentru păstori, astfel bapțiștii au crescut în anul 1968 erau 8.273 și 84 de biserici dintre care 1.400 erau în biserica Oliviste.

După obținerea independenței încă din 1989 au început să publice revista lor "Pelerinul" care fusese interzisă în 1940, au deschis un mic Seminar la Tallin. Deși pentecostalii i-au părăsit, bapțiștii au rămas confesiunea evanghelică cea mai numeroasă. În prezent sunt 5963 de membri și 84 de biserici. Numărul acesta este mai mic ca cel din anul (1968), deoarece după primirea independenței politice, pentecostalii s-au despărțit de bapțiști pentru că erau și acolo ca peste tot "fratii noștri vitregi".

5.2 Bisericile Baptiste din Federația Euro-Asiatică a Uniunilor Evanghelice Baptiste (Fosta U.R.S.S)

5.2.1 Armenia

Între 1822-1835, a lucrat aici Felicion Zarembo și alți misionari din Misiunea Protestantă din Basel-Elveția. Rezultatul lucrării lor a fost ca au câștigat pentru Evanghelie câțiva armeni. Mișcarea aceasta s-a împărțit în două ramuri - prima centrală în Shemakha -Azerbaidjan din care s-a format în anul 1866 Biserica Luterană și a doua centrală în Ararat regiunea Karabakh. Din aceasta s-a format în 1890 o biserică baptista cu 50 de membri, apoi au apărut și alte grupe de bapțiști în Stepanakert în Karabakh și Kumari în Armenia.

Sub Stalin în 1930, toate bisericile au fost închise. După 1944, Stalin făcând altă politică religioasă au apărut din nou credincioși bapțiști. În Erevan armenii evanghelici care s-au întors în patria lor din regiunea unde au fost stramutați de Stalin, după discuții cu bapțiștii au acceptat botezul adulților și s-au atașat de Comunitatea Baptista, erau cam 110 membri. În Armenia sunt astăzi 278 de credincioși bapțiști și 100 de biserici.

5.2.2 Azerbaidjan

Acest teritoriu a fost încorporat în Imperiul Tarist la începutul secolului al 19-lea. Aici au locuit mulți azeri care vorbeau limba turcă și erau musulmani. De aceea pentru credința baptista au fost caștigați ruși și ucrainieni din acest teritoriu.

Aici a predicat în anul 1873, Vasili V. Ivanov-Klyshnikov (1846-1919), un fost molocan care s-a botezat în anul 1871, în Biserica Baptistă din Tillis-Georgia. El a început să predice în acest teritoriu care acum se numește Azerbaidjan. A predicat pe aici și V. Pavlov prin care s-a înființat biserică din Leinkoran pe Coasta Mării Caspice.

În anul 1879 Biserica Baptistă din Tillis l-a trimis pe Ivanov la Baku, unde a convertit un număr de familii molocane. Așa s-a organizat biserică din orașul Baku, care a fost păstorită între anii 1900 -1917 de Ivanov. În prezent bisericile din Azerbaidjan sunt organizate în Uniunea lor națională și fac parte din Federația Euro-Asiatică a Bisericilor Evanghelice Baptiste din C.S.I și are 2000 de membri și 21 biserici.

5.2.3 Belarus

Rusia Albă a primit Evanghelia prin două influențe, una din Ucraina și alta din St. Petersburg. Tăraniile din Belarusia s-au dus la muncă sezonieri în nordul Ucrainei unde cinci dintre ei au fost convertiți la credința baptistă. Întorcându-se acasă au adus cu ei darul primit. Unul dintre aceștia a fost Dimitri P. Semenov care după ce a primit credința baptistă la Odessa s-a întors acasă în anul 1877 în satul Usokh. Mărturisind și altora Evanghelia a caștigat câteva suflete. În anul 1882 erau 19 suflete, în anul 1885 numărul a crescut la 95. Bapțiștii de aici au fost ajutați și de renumitul predicator V.G.Pavlov și de V.N. Ivanov, de asemenea i-a vizitat și Pascoviții (așa se numeau popular urmașii evanghelici ai lui V. Pascov) de la St. Petresburg. Pe aici au vestit Evanghelia și colportorii de Biblii. Unul dintre ei Gherasim S. Andrykov care l-a caștigat la credință pe B.S. Cheberuk. Acesta a devenit primul păstor al Bisericii din Minsk în anul 1912. Astăzi biserică din Minsk are 1.150 de membri.

Restricțiunile guvernamentale din anul 1960 au făcut să se închida mai multe biserici inclusiv cea de la Brest. Cu toate greutățile, bapțiștii au reușit să-și mențină mărturia lor și să aiba mult tineret în biserici. Cu venirea lui Gorbaciov la conducerea U.R.S.S-ului a venit și libertatea. Bapțiștii au profitat de aceasta și au lucrat cu râvnă. În anul 1989 era o singură biserică în Minsk, iar astăzi sunt 6, s-au

construit și multe cladiri pentru biserici. Au și un Institut Biblic cu 9 studenți. În anul 1990 s-a înființat Uniunea Baptista care s-a atașat de Federația Euro-Asiatică. Convenția Baptista de Sud a trimis aici un cuplu de misionari. În Belarus sunt 13.778 de credincioși și 293 de biserici.

5.2.4 Georgia

Este o republică în Caucaz. A făcut parte din Imperiul Rus. În sec. al 19-lea aici s-au colonizat o mulțime de germani emigranți. În septembrie 1862 Martin Kalweit (1833-1918) născut în Kovno, s-a stabilit aici, aproape de Tbilisi. După un an s-a mutat la oraș. Aici a ținut servicii divine în casa lui la care a participat familia lui și câțiva germani. Aici, prin colportorul Yakov Delyakov l-a cunoscut pe Nichita Voronin, molocan (1840-1905) care studia Scripturile și dorea să fie botezat în raul Kura. Așa a apărut primul credincios baptist rus. Prin lucrarea lui Kalweit și Voronin, Biserica din Tbilisi a crescut, în ea se țineau serviciile divine în rusă și în germană. Voronin a câștigat pe mulți de la molocani, așa au fost câștigate persoane importante ca: Vasili Y. Pavlov (1854-1924) care a fost botezat în 1871, acesta între anii 1875-1876 a studiat la Hamburg sub supravegherea lui I.Y. Ankon care l-a și ordonat ca pastor. Pavlov a devenit un lider baptist important, credința baptistă s-a răspândit în Nord până la Volga, iar Biserica din Tbilisi organizată în anul 1880 a devenit model pentru toate bisericile din Rusia. Biserica din Tbilisi a avut de suferit din partea penticostalilor, iar între 1937-1944 bisericile au fost închise datorită stalinismului.

Prin anul 1912 Biserica din Tiflis a primit și credincioși de etnie georgiană, primul georgian fiind Alexei Z. Khutsishvili și mama lui, iar predicarea în georgiană a început numai în 1919. În 1925 s-a publicat o colecție de cântări în limba georgiană, traduse din rusă de Kandelaki, apoi a apărut o altă ediție cu 400 de cântări, multe fiind compuse, iar altele traduse. Așa s-a format Biserica georgiană la Tiflis. Un alt grup etnic care a format propriile lor biserici în 1965 au fost Ossetienii.

În anul 1988 bisericile baptiste din Tbilisi erau compuse din 2.450 de membri, 1.500 în biserici georgiene, 550 în biserici de limba rusă, 150 armeni și 250 ossetieni fiecare grup are păstori și servicii și coruri.

În anul 1990 bisericile din Georgia au format propria lor Uniune care este membră în Federația Baptistă Euro-Asiatică. În Georgia în prezent sunt 4.000 de credincioși bapțiști, recent s-a organizat în Biserica Baptista Kurdă, Uniunea din Georgia, publica 2 reviste, iar în anul 1993 au înființat o școală teologică la Gurdzahaani și 17 misionari lucrează activ.

5.2.5 Kazakhstan

Kazakhstan este o țară mare, așezată în inima Asiei între Rusia și China. În anul 1991 a devenit Stat independent cu 17.000.000 de locuitori.

Populația este compusă 40% din cazaci care la început au fost nomazi de religie musulmană, vorbind o limbă de origine turcă. Dar aici locuiesc și ruși, ucrainieni și germani care compun 60% dintre locuitori. Primii bapțiști au intrat aici ca și coloniști germani și slavi.

În anul 1908 s-a organizat prima biserică de la Petroplavsk, în partea de nord a teritoriului prin Gavril Mazarev, un bogat crescător de oi, frate cu președintele Uniunii Baptiste Ruse. El a fost primul pastor al acestei biserici. Cu prilejul venirii aici a unor coloniști bapțiști din Ucraina și Orenburg a fost organizată în anul 1917 o biserică de 10 membri la Alma-Ata. În anul 1988 a vizitat biserica noastră un cor de 40 de persoane bapțiști din Alma-Ata, erau nemți dar au cântat rusește, fetele au spus poezii în limba rusă, iar pastorul a predicat în limba germană, ei au venit în excursie cu autocarul.

În anul 1920 au fondat o biserică în Dzambul, iar în 1931 au organizat două biserici în Alma-Ata. Revista germană Der Hausfreund a raportat în anul 1908 că Biserica Baptista Germană din Omsk are în Siberia o stațiune la Semipaletinsk. În anul 1909 s-a raportat de o altă biserică în Siberia Hophungstal care a avut o stațiune la Akmolinsk, erau în partea de Nord care astăzi aparține de Kazakhstan.

Cu deportarea germanilor în Est în anul 1941 populația germană în Kazakhstan a fost mult marită și aceasta a întărit bisericile baptiste din acest teritoriu. În timpul acela germanii și-au putut forma

bisericile lor proprii. Erau unii luterani și alții menoniți, totuși aceștia s-au atașat de bisericile baptiste, care au adăugat la întrunirile lor și un serviciu divin pentru germani s-au au făcut secții separate în biserici.

Orașul Karaganda din nordul Kazahstanului a devenit un centru religios foarte important în care se găsesc nu numai biserici catolice și luterane mari ci și o biserică baptistă cu o mie de membri și o adunare a menoniților independenți.

În anul 1970 a fost o trezire printre bapțiștii germani mai ales printre tineri. În timpul acela jumătate din numărul credincioșilor din Kazahstan erau nemți. Ei au primit Biblie și cărți de cântări din Germania. Prin anul 1992 erau aici 10.445 de credincioși bapțiști și 170 de biserici. În Alma-Ata sunt 4 biserici cea mai mare este de 1.150 de membri. În anul 1992 Biserica din Chinetk avea 700 de membri și a inaugurat o nouă clădire pentru biserică zidită pe un deal chiar în centrul orașului.

Bapțiștii din Siberia prin anul 1920 au încercat să convertească etnia cazacilor și să-i caștigate pentru Hristos. În prezent aici este o libertate deplină pentru Evanghelizare și se lucrează intens pentru convertirea cazacilor, în prezent sunt 14555 de credincioși în 203 biserici. Deși mulți bapțiști germani au plecat în Germania, totuși ei încă au un rol important în lucrarea din Kazahstan.

5.2.6 Ucraina

În spațiul C.S.I., Ucraina are cei mai mulți credincioși bapțiști. În anul 1850, credincioși bapțiști germani s-au stabilit în Volhynia, în partea de apus a Ucrainei, aici ei au înființat două biserici, fiind primele din Ucraina. În anul 1869 alți bapțiști germani s-au stabilit în partea de răsărit și au format biserică din Neu-Danzig. În anul 1860 o grupare de menoniți s-au desprins de bisericile lor și sub influența bapțiștilor s-au botezat unii pe alții. Și tot în anul 1860 țăranii din Ucraina au fost influențați de stundiștii germani și au început să se adune la rugăciune și studierea Bibliei, iar frații menoniți i-au botezat.

În anul 1884 bapțiștii din Ucraina au organizat Uniunea baptistă de care s-au atașat 11 bapțiștii din Caucaz, formând astfel Uniunea Baptista Rusa. După revoluția comunistă din 1918, bapțiștii din Ucraina au înființat Uniunea Baptistă, ținând primul ei Congres în anul 1918 la Kiev; după aceasta dată până în anul 1928 când Stalin a schimbat politica religioasă, în anul 1928 s-au ținut 5 Congrese. În anul 1926 au început să editeze propria lor revistă.

După anul 1928 datorită prigonirii religioase și a foametei din anul 1930 bapțiștii din Ucraina au avut mult de suferit. După anul 1940 au caștigat mai multă libertate dar sub strict control. Bapțiștii din Ucraina au făcut parte din Uniunea Creștinilor Evanghelici Bapțiști din U.R.S.S. Ei au avut conform Statutului lor proprii lor presbiteri principali pe diferite regiuni aparținând de republica Ucraina.

Astăzi bapțiștii din Ucraina au un sediu modern în Kiev, din anul 1989 editează propriul jurnal. În anul 1992 au format propria lor Uniune, care este membră a Federației Baptista Euro-Asiatică. Lucrarea s-a dezvoltat frumos, în anul 1993 s-au deschis peste 100 de noi biserici. În Kiev sunt astăzi 10 biserici baptiste. Uniunea sponsorizează 50 de misionari, se fac evanghelizări în instituții, în unități militare, spitale, se predică în peste 15 limbi. Există aici și un corp important de biserici a reformatoilor (neînregistrat).

Bapțiștii din Ucraina au un Seminar Teologic la Kiev, o școală Biblică la Odessa.

În Ucraina sunt 160.481 credincioși bapțiști în 1400 de biserici, împărțiți în trei grupări, Uniunea Evanghelică Baptistă cu 156.000 membri și 1301 biserici, bapțiști reformatori.